

Program

Policy

Handlingsplan

Riktlinje

Riktlinje för röstmottagning

Beslutad av valnämnden 2021-09-21, VN 2021/00031
Reviderad 2024-01-31

Riktlinjen gäller för val till riksdag, kommun och region (RKR),
för europaparlamentsval samt för folkomröstningar

VÄSTERÅS STAD

Innehållsförteckning

Genomförande av val i Västerås kommun	3
Rekrytering av röstmottagare	3
De olika uppdragen.....	3
Röstmottagare i förtidsröstning	3
Röstmottagare i valdistrikt på valdagen	3
Ordförande i valdistrikt	3
Vice ordförande i valdistrikt	3
Lokalansvarig	3
Kövård.....	4
Krav på röstmottagare.....	4
Utbildning	4
Ersättningar	5

Program	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet med utvecklingen av Västerås som ort inklusive koncernen Västerås stad
Policy	uttrycker värdegrunder och förhållningssätt för arbetet i koncernen Västerås stad
Handlingsplan	anger strategier och konkreta åtgärder för att nå den politiska viljeinriktningen och fastställda mål på olika nivåer i organisationen
Riktlinje	säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet i handläggning och utförande i koncernen Västerås stad

Genomförande av val i Västerås kommun

För att valen skall kunna genomföras rättssäkert och effektivt krävs många engagerade medarbetares medverkan och lång planering.

Västerås kommun är indelad i ett 90-tal valdistrikt och mottagning av förtidsröstning sker på ett 15-tal platser. Över 800 personer är engagerade i genomförandet.

Rekrytering av röstmottagare

Att arbeta som röstmottagare i ett val är ett ansvarsfullt myndighetsuppdrag och ett bidrag till grunden i den svenska demokratin. Det är den kommunala valnämnden som ansvarar för genomförandet av val och som bestämmer vilka som kan få uppdraget som röstmottagare.

Rekrytering sker genom intresseanmälan på webben. Valnämnden vill att de som rekryteras som röstmottagare skall återspegla hur Västerås befolkning ser ut.

De olika uppdragen

Röstmottagare i förtidsröstning

Röstmottagarna sitter två tillsammans och tar emot förtidsröster på bibliotek och andra offentliga platser. Förtidsröstningen startar 18 dagar före valdagen.

Öppettider och omfattning på inlämning av förtidsröster ökar sista veckan före valdagen. Tjänstgöring sker i huvudsak på dagtid men kvällar och helger förekommer också.

Röstmottagare i valdistrikt på valdagen

På valdagen är vallokaler öppna kl 08:00-20:00 (europaparlamentsval kl 08:00-21:00). Under dagen tjänstgör röstmottagarna efter fastställt schema under ca 8 timmar. När röstningen avslutas tjänstgör alla röstmottagare med sammanräkningen tills alla resultat är klara.

Ordförande i valdistrikt

En röstmottagare tjänstgör som ordförande i valdistriktet. Ordförande har goda kunskaper om val och leder arbetet i valdistriktet.

Vice ordförande i valdistrikt

Vice ordförande har goda kunskaper om val och leder arbetet i valdistriktet när ordförande inte tjänstgör.

Lokalansvarig

Detta uppdrag ser olika ut beroende på i vilken lokal valdistriktet har placerats och denna lokals yttre förutsättningar. Det finns lokalansvariga som bara gör i ordning lokaler och svarar för öppning och stängning. I andra fall arbetar lokalansvarig även som röstmottagare i valdistriktet.

Kövård

I utvalda lokaler finns kövärdar som hänvisar väljare till rätt valdistrikt och administrerar valsedlar. Vid förekommande fall ingår även att hjälpa till med rösträkning på valkvällen. Schemalagd tjänstgöring under valdagen med 6 timmar (ytterligare tid tillkommer vid deltagande i rösträkningen).

Krav på röstmottagare

För samtliga uppdrag krävs att man genomgår utbildning och gör Valmyndighetens test, först då kan man förordnas som röstmottagare. För samtliga uppdrag finns följande krav:

- **Noggrannhet, gott bemötande och samarbetsförmåga.**
- God kunskap i svenska. Kunskap i stora invandrarpråk och minoritetsspråk är meriterande.
- Röstmottagare/röstmottagare vid förtidsröstning ska ha fyllt 18 år senast vid tjänstgöringsdagen.
- Enligt direktiv från valmyndigheten får högst två röstmottagare från samma familj tjänstgöra i samma distrikt.
- Personer som kandiderar på lista till det aktuella valet bör inte arbeta som röstmottagare.
- Vårdad klädsel utan politiska symboler.
- Grundläggande IT- kunskap då kommunikationen med valkansliet till stor del sker digitalt.

Utbildning

Vallagen 3 kap 5§: "Som röstmottagare får endast den förordnas som har fått sådan utbildning som behövs för uppdraget. *Lag (2014:301).*"

Det ställs stora krav på kommunernas valnämnder i att rekrytera och utbilda röstmottagarna så att de är väl rustade för sitt uppdrag. Utbildningen innehåller tre huvuddelar

- Allmän kunskap om demokrati och val
- Specifik kunskap om hantering av röster utifrån uppdrag
- Bemötanden av väljare och service

Valkansliet bjuder även in valdistriktens ordförande, vice ordförande och förtidsröstningsmottagare för ett samtal om att säkerställa Västerås stads värdegrund "Alltid bästa möjliga möte".

Ersättningar

Arbetsdagen påbörjas på valdagens morgon och avslutas när rösträkningen är avslutad på kvällen/natten. Arbete vid förtidsröstningen sker på tilldelade arbetspass vid någon av förtidsröstningslokalerna.

För uppdragen ges arvode som inkluderar ersättning för utbildningen. Ersättningen fastställs till en procentuell andel av det arvodesbelopp som utges till ledamöterna av Sveriges Riksdag. Tabellen nedan anger beräkningsmodellen.

Roll	Andel av riksdagsledamots arvode	Exempel beräknad ersättning jan 2024¹
Ordförande	6,3%	4757 kr
Vice ordförande	5,2%	3926 kr
Röstmottagare	4,0%	3020 kr
Kövård/röstmottagare	3,6%	2718 kr
Kövård	2,1%	1586 kr
Reserv	1,0%	755 kr
Timarvode förtidsröstning, vardagar	0,26%	196 kr
Timarvode förtidsröstning, lördag och röd dag	0,29%	219 kr

Tre månader innan förtidsröstningen påbörjas i aktuellt val/folkomröstning fastställs ersättningen mot gällande riksdagsledamotsarvode.

- Lokalansvarig har differentierad ersättning.
- Reserv på valdagen får ersättning enligt tabellen om inte inkallelse till tjänstgöring sker. Vid inkallelse ges ersättning för uppdraget enligt utsedd roll och då ges ingen ersättning för att man står på reservlista.
- Milersättning ges endast vid hämtning och lämning av röster.
- Ingen ersättning ges för bil-, parkerings- eller förtäringkostnader.

VÄSTERÅS STAD

¹ Januari 2024 är arvodet för riksdagsledamot 75 500 kr/mån.